

5.SINIF

OKUMA BECERİLERİ
CEVAP ANAHTARI

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fişkırarak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fıskırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

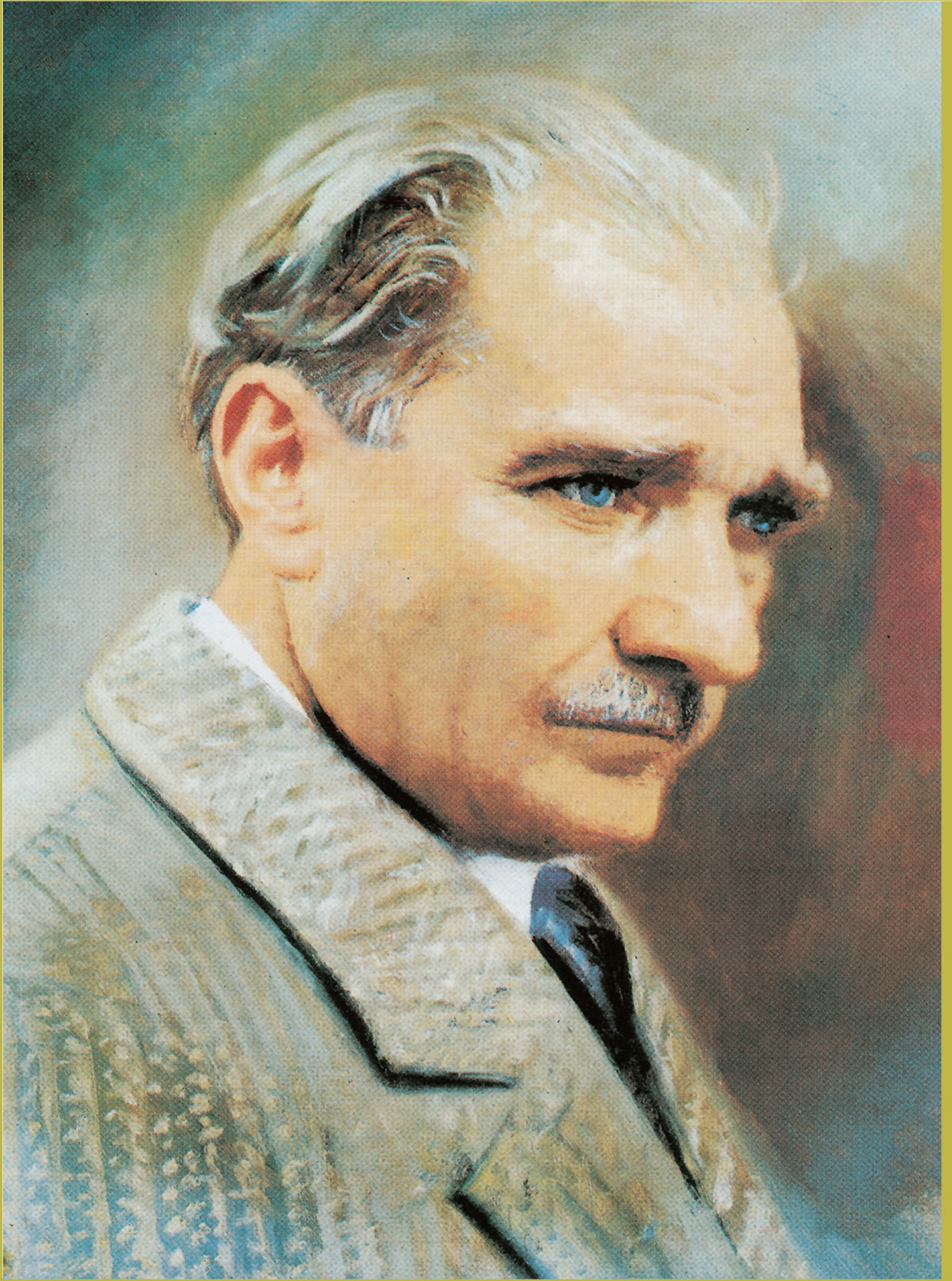
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

SÖYLEDİĞİNİ YAPARDI

1. Kurtuluş Savaşı yıllarında ülkenin durumu nasıldı? Yazınız.

1-Kabul edilebilir cevap: “Ülkenin üzerine kara bulutlar çökmüş, ülke işgal altında ve herkes umutsuzluğa düşmüştür.” ifadesi veya bu anlama gelen cevaplar kabul edilir.

Örnek cevap:

- Ülke işgal altındadır, üzerine kara bulutlar çökmüş ve herkes umutsuzluk içindedir.

- Ülke işgal altında ve millet karamsarlık yaşamaktadır.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

2. Atatürk’e göre Türk milletinin özellikleri nelerdir? Yazınız.

1-Kabul edilebilir cevap: “Bağımsızlığına düşkün, bağımsızlığı uğruna canını ve malını feda edebilen, mücadelecı ve vatanını seven bir millettir.” ifadesi veya bu anlama gelen cevaplar kabul edilir.

Örnek cevap:

-Türk ulusu başka bir ülkenin boyunduruğunu (esaretini) kabullenmez, bu nedenle varını-yoğunu özgürlüğü için vermekten çekinmez.

-Bağımsızlığına düşkün, mücadelecı, fedakâr ve vatanseverdir.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

3. Atatürk, “başarı” kavramı ile ilgili düşüncesini Kurtuluş Savaşı’nı başlatırken de kullanmıştır. Aşağıdakilerden hangileri, bunu nasıl uyguladığını belirtmektedir?

■ İşgal yıllarının karamsar tablosunu ortadan kaldıracak düşünceleri belirleyip zafere baştan inanmıştır.

■ Umutsuzluk engelini kafasından silip zafere inanmış ve böylece Kurtuluş Savaşı’nı başlatma cesaretini göstermiştir.

— Umutsuzluk, zafere ulaşma yolunda onun da karamsarlığa düşmesinde etkili olmuştur.

■ Başarısızlığa hiç ihtimal vermeden kafasındaki tüm kararsızlıkları gidermiş ve zafer yolunda yürümüştür.

1-Kabul edilebilir cevap: Üç doğru işaretlemenin yapıldığı cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Doğru seçeneklerle birlikte başka seçeneğin de işaretlendiği, doğru seçeneklerin dışında işaretlemenin yapıldığı, doğru olan bölümlerin eksik işaretlendiği ya da hiçbir işaretlemenin yapılmadığı cevaplar kabul edilmez.

4. Metne göre Atatürk’ün kendisine güvenmesinin altındaki asıl nedeni yazınız.

1-Kabul edilebilir cevap: “Türk milletinin bağımsızlığına düşkün bir millet olarak özgürlüğü uğruna her şeyini feda edeceğini bilmesi ve birlikte zafere ulaşacaklarına inanmasıdır.” ifadesi veya bu anlama gelen cevaplar kabul edilir.

Örnek cevap:

- Türk milletine inanmasıdır.
- Türk milletinin mücadeleci gücüne güvenmektedir.
- Milletin bağımsızlığına düşkünlüğünden dolayı mücadeleci ruhuna inanmasıdır.

NOT: “Türk ulusunun düşkün ve onursuz bir yaşamı kabullenemeyeceğine, varını ve yoğunu özgürlüğü için vermekten çekinmeyeceğine olan inancı idi. Ona göre, karamsar olanlar, umutları bitik olanlar bu ulusu tanımayanlardı. Tanısalardı, özgürlük uğruna bu ulusun bütün yoklukları yeneceğine olan inançlarını yitirmezlerdi.” cümlelerinin yazıldığı cevaplar da doğru kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

5. Atatürk'ün aşağıda belirtilen özelliklerine metinden örnekler veriniz.

1-Kabul edilebilir cevap: Atatürk'ün üç özelliğine ait metinden verilen doğru örnekler kabul edilir.

Cesur; herkes umutsuzluk içindeyken, millet yokluk içindeyken o, milletine inanarak bağımsızlık mücadelesini başlatma cesaretini göstermiştir.

İleri görüşlü; bağımsızlık mücadelesini imkânsızlıklar içinde bile olsa mutlaka kazanılacak inancıyla başlatmıştır.

Kararlı; bağımsızlık mücadelesi verilirken ordu, para ve düşmanın güçlü olması onu kararlılığından vazgeçirememiştir.

Örnek cevap:

Cesur; Türk milletiyle birlikte vatanın kurtuluşu için büyük mücadeleyi başlatmıştır.

İleri görüşlü; zaferi önceden öngördü/Kurtuluş Savaşı'nı kazanacağına inanmıştır.

Kararlı; olumsuzluklar bile onu bağımsızlık mücadelesinden vazgeçirememiştir.

0-Kabul edilemez cevap: Doğru örnekler yerine yazılacak yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

SATI KADIN, ATATÜRK VE KADIN HAKLARI

1. Metinde, Kurtuluş Savaşı yıllarındaki Türk kadını nasıl anlatılıyor? Yazınız.

1-Kabul edilebilir cevap: “Türk kadınının; Kurtuluş Savaşı yıllarında, vatanının özgürlük mücadelesi için sadece evlatlarını cepheye göndermekle yetinmeyip kendisinin de eşiyle omuz omuza aynı mücadelede cesurca yer aldığı anlatılıyor.” ifadesi veya bu anlama gelen cevaplar kabul edilir.

Örnek cevap:

- Türk kadınının, vatan savunmasında, cepheye gönderdiği evlatlarıyla birlikte eşinin yanında omuz omuza mücadele ettiği belirtilmiştir.
- Vatan savunmasında evlatları ve eşiyle birlikte fedakârca mücadele ettiği anlatılmıştır.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

2. Atatürk, Kurtuluş Savaşı yıllarındaki Anadolu Türk kadını anlatırken başka milletlerin kadınlarından da söz etmektedir. Bunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Sosyal hayattaki başarısını vurgulamak
- B. Ekonomik hayata katkı sağladığını belirtmek
- C. Çağdaşlaşma yolundaki gayretlerini anlatmak
- D. **Karşılaştırma yaparak Türk kadınını yüceltmek**

3. Satı Kadın ile Atatürk'ün Kazan köyünde karşılaşmalarını ve sohbetlerini anlatan anı, kaç yılında yaşanmıştır?

1-Kabul edilebilir cevap: “1934 yılında yaşanmıştır.” ifadesi veya bu anlama gelen cevaplar kabul edilir.

Örnek cevap:

- 1934

- Bin dokuz yüz otuz dört yılında yaşanmıştır.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

4. Metinde Satı Kadın'ın, Atatürk'ün gözünde abideleştiği anlatılıyor. Bunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Satı Kadın'ın 1919 yılını doğum tarihi olarak görüp ondan önceki yaşamını yok sayması
- B. Satı Kadın'ın Türk bağımsızlığına kendi köyünün verdiği desteği vurgulaması
- C. Satı Kadın'ın da Samsun'daki mücadeleye katılmış olması
- D. Satı Kadın'ın Türk kadınlarını takdir etmesi

5. Satı Kadın'ın Cumhuriyet tarihimizdeki ilk kadın milletvekili olması aşağıdakilerden hangilerinin göstergesidir?

Uygun olan bütün seçenekleri işaretleyiniz.

☒ Türk kadınının Kurtuluş Savaşı'nda fedakârlığı yanında cesur ve çalışkan olduğunun

☐ Türk kadınının doğruluktan ayrılmadığının

☒ Satı Kadın'ın Meclise girmesiyle, Türk kadınının onun şahsında demokratik hayatta kendi yerini görmesinin

☒ Atatürk'ün Türk kadınına duyduğu saygının ve verdiği önemin

☒ Türk kadınının vatan savunması dışında çağdaşlaşma mücadelesinde de eşiyle omuz omuza çalışabileceğinin

1-Kabul edilebilir cevap: Dört doğru işaretlemenin yapıldığı cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Doğru seçeneklerle birlikte başka bir seçeneğin de işaretlendiği, doğru seçeneklerin dışında işaretlemenin yapıldığı, doğru olan bölümlerin eksik işaretlendiği ya da hiçbir işaretlemenin yapılmadığı cevaplar kabul edilmez.

meb.gov.tr

Ölçme, Değerlendirme
ve Sınav Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

5.SINIF

OKUMA BECERİLERİ
CEVAP ANAHTARI